

EDITORIAL

Joc d'academies

L'actualitat nos ha obligat a postergar dos mesos la reflexió que nos mereix que la notícia que donava la premsa sobre la presentació de la vigesima tercera edició del **Diccionario** de la **Real Academia Española** (RAE). Com detallava el diari **Las Provincias** (17-03-14), "Ha incorporado 6.000 términos (...) y efectuado más de 22.000 modificaciones". La **Real Academia de Cultura Valenciana** (RACV) havia fetes a penes 55 propostes d'incorporació o modificació. ¿Endevinen quantes d'elles han segut acceptades? Efectivament, cap. Zero.

Per suposat, estava cantat que la proposta mes substancial, la que demanava modificar la definició de **valencià** per a que no continuara figurant com a varietat del català, no anava a ser acceptada. No ha d'estranyar-nos, al cap i a la fi la RAE no es una institució científica, sino política, des del moment que la seua funció no es limita exclusivament a estudiar la llengua, sino molt especialment a establir una norma que ha d'influir en la societat. Encara que, pel be del seu prestigi, els acadèmics de l'Espanyola farien be en preocupar-se de cenyir-se mes a la ciència a l'hora d'establir eixes normes, perquè mentres continuen cedint a la pressió del catalanisme i utilisant com a referent en determinats temes la pseudociència llingüística catalana, els seus diccionaris sempre patiran una minva del rigor i la serietat que d'eixa institució s'espera.

Hem de recordar que en el seu diccionari la RAE definia al valencià com a llengua fins a l'edició de 1970, en la que passava a considerar-lo com a una varietat del català. Este canvi arbitrari -mai explicat ni avalat per cap acord dels seus acadèmics- es produí gracies a la manobra "política" del que fon el seu secretari, **Julio Casares**. (Recomanem ad este respecte la lectura de *La Real Academia Espanyola front a la Llengua Valenciana*, del Colectiu Valldaura. Ed. Lo Rat Penat. Burriana, 1992).

Mes alla de la previsible negativa a reconeixer l'evidència de l'entitat i l'identitat de la llengua valenciana, queda el fet significatiu de que no hagen acceptat ni aquelles propostes de la RACV que no admeten cap discussió. Aixina, han quedat sense corregir aquells **destarifos etimològics** en els que paraules que tenen un clar origen valencià figuren com a catalanismes en el diccionari, quan documentalment se prova que mai han segut paraules catalanes, sino valencianes, com son **chácena, falla, lonja, metalla, mostachón, ninot** o **proejar**.

Pero es que ni per a quedar be han acceptat ni la mes aseptica -en el sentit de que no se'ls pot atribuir cap carrega ideològica- de les propostes de la RACV. Es difícil entendre, per posar nomes alguns exemples, que no s'accepte incorporar els termes **foguera, gayata** o **tomatina** quan -com diu l'informe de la RACV- figura

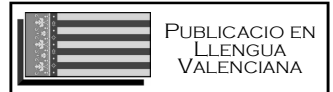
la paraula **falla** des de fa molt, o que es neguen a substituir -com demanava la RACV- totes les voltes que apareix en alguna definició el terme **Levante** per la denominació oficial de **Comunidad Valenciana**, o, per ultim, que no s'accepten unes llaugeres modificacions en les definicions de **paella, fideuà** o **zaragüelles** per a que s'ajusten mes a la realitat. (Poden consultar l'informe sancionat en http://www.llenguavalenciana.com/_media/documentos/informes/valencianismes.pdf)

No volem perdre massa temps recordant la fallaç actuació del **govern valencià** en este cas, que prometé elaborar un informe per a demanar a la RAE la modificació del terme **valenciano** i al final no ho feu. ¿Ad algu li estranya ya, ad estes altures, este comportament arbitrari i gens honorable, revelador d'un absolut despreci cap als valencioparlants?

Volem destacar en canvi el fet de que la RAE haja ningunejat a la RACV d'una manera tan escandalosa. (Sempre suponent que la notícia mencionada i les notícies derivades siguen certes, i no tenim perquè presupondre lo contrari). Açò no es normal i es inevitable buscar alguna explicació. Recordem que la RACV es una molestia per al catalanisme i, cada volta mes, per al PP. Donat que la **Academia Valenciana de la Llengua** (AVL) no te, ni pot conseguir, cap prestigi intel·lectual, necessita que l'academia rival tinga el menor prestigi possible. Si la RAE acceptara alguna proposta de la RACV, implícitament li estaria otorgant reconeixement i li estaria atribuint algun pes ad esta institució en lo que al valencià se referix, cosa que perjudicaria a la AVL (la qual, per cert, no ha fet cap proposta a la RAE, com haguera segut lògic si de veres li importara el valencià). Lo demes es cosa d'utilisar les influències per a que la RAE faça "lo que ha de fer".

En realitat la RACV, per lo manco la seua **Seccio de Llengua i Lliteratura**, des de que se creà la AVL està pendent d'un fil. Mentres el PP pugua utilisar-la per a fer-se de tant en tant una neteja d'imatge, tindra algun futur, per mes precari que siga. Pero açò en algun moment s'acabarà: eixa institució a soles no podra resistir el tsunami catalanista que, mes que minvar, augmenta. De fet, si el PP no se desfa d'ella es per lo impopular que seria encara esta acció.

La projectada destrucció del **Poble Valencià** -de la que la desaparició de la llengua valenciana nomes es un primer i necessari pas- continua la seua marxa implacable, tant en l'àmbit estrictament valencià com, ya ho veem, en l'àmbit espanyol, i inclús en l'internacional. Nomes la dignitat, la fortalea i el compromís de tots i cada u dels valencians conscients i orgullosos de ser-ho podran revertir esta perniciosa situació.

LA CITA

L'intenció fa l'agravi.

Pedro Calderón
de la Barca

SUMARI

- 1
- EDITORIAL: **JOC D'ACADEMIES**
- 2
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- PATRIMONI VALENCIÀ: **LA PANSA I L'ORIGINE DEL RIURAU**
- 3
- FRUITES, VERDURES I HORTALICES (LXXXVI): **PARLEM DE LA PAPAIA (i II)**
- LLISTAT: **ACTIVITATS CULTURALS**
- SEMBLANÇA: **RICART GALLIANA I IBÁÑEZ**
- CRONICA: **EL ROGLE CONSTANTI LLOMBART EN UN ACTE DEL PARTIT POPULAR**
- 4
- PASSATEMPS
- FAULA: **EL RIC ERUDIT**

ACLARIMENT

Esta publicació està redactada en les Normes d'El Puig. Encara que es una obra col·lectiva, l'encarregat de la redacció final de cada article te llibertat per a fer-ho en la normativa d'accentuació de la seua preferència. Este tema es motiu de debat, pero no de divisió, entre nosatres.

AVIS

Els recordem que en el sorteig de loteria del proxím **7 de juny de 2014** juguem al numero **21120**

Encara queden uns dies per a demanar participacions (3 €) cridant al telefon de la capçalera d'esta pagina. Per a fer temps i matar els nervis ¿qué tal si s'entreté fent fotocopies d'este eixemplar per a repartir entre amics i coneguts? Una activitat la mar de relaxant. Prove, prove i vorà.

ACTIVITATS CULTURALS JUNY DE 2014

Trobarà més informació dirigint-se a les respectives associacions:

ACP (Ateneu Cultural de Paterna)

Pça Major, 1 - 2na. 46980 Paterna
Tel: 639 948 238

ateneoculturalpaterna.blogspot.com.es

Aellva (Associació d'Escriptors en Llengua Valenciana)

C/ Alt, 64. 46003 Valencia C.

www.aellva.org

Cardona Vives

C/ En mig, 23-90-27ª. 12001 Castello

Tel. i Fax: 964 20 04 68

www.cardonavives.com

El Piló (Associació Cultural El Piló)

C/ Dr. Moliner, 10-B. 46100 Burjassot

Tel: 963 63 42 75

GAV (Grup d'Accio Valencianista)

C/ Pintor Gisbert, 17- baix. 46006 Valencia C.

Tel: 963 41 22 22 i 963 41 90 20

LRP (Lo Rat Penat)

C/Trinquet de Cavallers,9. 46003 Valencia C.

Tel: 963 91 09 92

www.loratpenat.org

RACV (Real Academia de Cultura Valenciana)

C/Avellanés 26. 46003 Valencia C.

Tel 963 91 69 65 Fax: 963 91 56 94

www.racv.es

Rogle

Vore quadro a banda en esta pagina.

4 Jun (dimecres) 19 h. Ateneu Mercantil.
Pça. Ajuntament, 18. Valencia C.

CONFERENCIA: Vicent Ll. Simó Santonja: "Un mito: la Confederación catalano-aragonesa".

Organisa: Foro Vinatea

4 Jun (dimecres) 19 h. Museu de la Ciutat. Pça. Arquebisbe, 3. Valencia C.

CONFERENCIA: Enrique de Miguel: "El General Azcárraga. Hijo predilecto de Valencia"

+Info: **RACV**

6 Jun (divendres) Hotel Astoria. Valencia C.

PREMI LLEALTAT 2014. Sopar i entrega del premi a Josep Leto Melero.

+Info: **GAV**

7 Jun (dissabte) 14 h. Restaurant "Lledó Celebrity". C/ Joan Pau II. Castello.

XVII PREMIS FADRI-CARDONA VIVES

Dinar i entrega de premis.

+Info: **Cardona Vives** i tel 964 22 35 07

9 Jun (dilluns) 19:30 h. Seu de l'Aellva.

TERTULIA-TALLER DE PROSA

Llegiran M. Lagardera i Elena Casa

+Info: **Aellva**

9 Jun (dilluns) 19 h. Seu de Lo Rat Penat.

Foro d'Opinio

CONFERENCIA-COLOQUI: Julián

Quirón Monago: "La mirada de Las Provincias sobre el momento valenciano"

+Info: **LRP**

Continúa en la página següent

PATRIMONI VALENCIÀ

La pansa i l'orige del riurau

M^aA.M.C.

La producció i comerç de la pansa en la comarca de la **Marina Alta** en el segle XIX originà un important creixement econòmic en esta zona que repercutí en un gran esplendor social. Les localitats de **Denia** o **Xabia** foren de les que majorment se veren beneficiades. Les collites dels anys 1850 i 1894 foren excepcionals. Des del port de Denia s'exportava la pansa a nivell mundial. Ya en el segle XV en **Anglaterra** ad este producte se'l coneixia com a **pansa de Denia**. Este

CANYIÇOS EN EL SEQUER

municipi arribà a albergar fins a set magatzems per a la selecció d'un producte que provenia de nombroses localitats. Algunes atres poblacions que se dedicaren al cultiu de la vinya per a l'obtenció posterior de la pansa foren **Catadau** i **Llombai**, en la Vall dels Alcalans, també **Gandia** (la Safor), **Xativa** (la Costera) o **Albaida** (la Vall d'Albaida). En unes atres poblacions de la comarca dels Alcalans, com **Alfarp**, **Montroy**, **Real de Montroy** i **Turis**, el cultiu de la vinya se va orientar més a la producció de vi i mistela.

La **pansa** es el fruit sec que s'obté de secar el raïm. La tradició atribueix als grecs la seua introducció en esta zona del **Regne de Valencia**, encara que la primera constància d'esta costum en les nostres terres es d'època arap.

El procés es laborios. Primerament el raïm s'escalfa en aigua calenta en lleixiu el temps just per a que se talle la pell, però sense que arribe a esclatar. Estos clavells permeten que el secat, que en uns atres llocs a on no s'escalfa el raïm durava setmanes, en terres valencianes durava quatre o cinc dies.

A continuació se secava deixant-lo al sol, per a lo qual se posava en **canyiços**, que servien per a transportar i per a tapar el raïm i que se distribuïen en una esplanada de terreny ben neta i plana, denominada **sequer**. Cada dos dies se li pegava la volta al raïm per a que secar de forma uniforme. Per la Marina hi ha unes construccions específiques, en un porche, denominades **riurau**, que tenien com a missió protegir per la nit, o quan plou, els canyiços, puix quan el raïm està secant-se lo pitjor es l'humitat, la rosada i la pluja. En la **Vall dels Alcalans** esta protecció se fea en el mateix sequer, en el que es montaven lo que es nomenaven **bous**, que consistien en uns

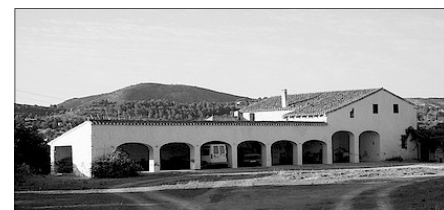
pals verticals entre els quals cabia exactament un canyiç a la llarga, de manera que, si plovia, se tapava en lones per damunt formant barraqueta.

Quan la pansa estava feta els **pansers** l'arreglegaven dels canyiços i la posaven en cabaços que se guardaven en l'andana de la casa fins que se produïa la venda. De les varietats que s'utilicen la millor es la del **moscatell** romà.

En la gastronomia valenciana s'utilisava, i encara s'utilisa, en el nomenat "**arros en panses i cigrons**"; també en pasticeria, sobretot en la típica "**coca de panses**". El refraner arreglega més d'una expressió en relació a les panses, com aquella d'estar "**com a panses en cofi**", es dir, molt apretats.

Possiblement la falta de planificació i organització seria un dels motius principals, junt a les epidèmies de **filoxera** o els desastres que produï la **Segona Guerra Mundial**, com també el desenvolupament del turisme, que portarien a la disminució i desaparició del comerç de la pansa.

Els **riurau**s -possiblement de l'arap **raf-raf**, porxada- són edificis típics de l'arquitectura rural valenciana, localitzada fonamentalment en les dos Marines. Es una construcció que pot estar adossada a una de les fronteres de la casa familiar, o exenta, generalment de mamposteria comuna i pedra tosca, en una estructura rectangular i d'una profunditat entre 3 ó 4 metres, normalment en sostre a dos aigües, de canyiç per l'interior i en teula de fang com a cobertura. Este espai s'obri a l'exterior per tres o quatre dels costats del rectangle, en uns arcs de mig punt o carpanells rebaixats, denominats "ulls", o

RIURAU DE FERRANDET, BENISSA

be rectangulars. L'obertura es important per a la ventilació. Poden haver riurau des d'un arc -**riurau**ret- fins que tinguen catorze -els grans riurau-. Aparegueren en terres valencianes en el segle XVIII, en una època d'economia prospera.

Fa uns dies nos va sorprendre positivament, la notícia de l'inauguració de la **Ruta dels Riurau**s, projecte en el que participen dotze localitats -entre les que no està Denia, que ha declinat de moment participar-, els ajuntaments de les quals són els de Jesús Pobre, Xabia, la Xara, Benissa, Gata de Gorgos, Xalo, Lliber, Ondara, Parcent, Pedreguer, Poble Nou de Benitachell i Teulada. Un itinerari cultural que vol donar a conèixer este patrimoni paisagístic, cultural i arquitectònic lligat al món agrari valencià.

Parlem de la papaya (i II)

En **Àfrica** existixen varietats nanes molt comercials de fruits entre 300 i 400 grams, encara que no és la regla, puix que la papaya generalment oferix un pes que va des del quilo per peça fins als 5 Kg. La forma que presenta és pareguda a la d'un baló de rugby, de corfa verda obscura que va engroguint-se segons va madurant; la polpa, groga ataronjada, dispon d'una cavitat interior -pareguda a la del meló- a on s'encontra la llavor en forma de pepites redonetes. De carn molt dolça quan aconseguix l'estat òptim de madurea, té una textura molt sucosa, de sabor agradable i d'unes qualitats digestives estimables, com ya s'ha dit.

En **Espanya**, en la part de **Motril** (Granada), aixina com en **Estepona** (Màlaga), a l'igual que en les **Illes Canaries**, se'n produeixen sense massa problemes i són de prou bona qualitat, encara que no arriben a aconseguir la de les que es produeixen en **Amèrica Central** o **Àfrica**, o les d'uns altres llocs del **Tròpic**.

Encara que hi ha diversos autors que situen l'orige de la papaya en **Àsia** o **Àfrica**, l'investigador suís **Candolle** és categòric al situar-lo en **Amèrica** i més concretament en el **Golf de Mèxic** i en les **Antilles**; foren portats a **Àsia** i **Àfrica** més tart, despuix del descobriment d'Amèrica. Actualment es cultiva en **Sri Lanka**, **Índia**, **Califòrnia**, **Florida**, **Hawai**, **Amèrica Central** i països d'Àfrica del sud i central. El seu consum és important i els països rics de **Europa** ho fan regularment durant tot l'any, encara que a preus alts.

SEMBLANÇA

J.M.M.

Ricart Galiana i Ibáñez

El passat dia 5 de maig nos deixava el nostre soci i amic **Ricart Galiana**. La seua perdua ha segut un dur colp per a la família i també per als qui compartim en ell molts moments raonant i treballant per temes relacionats en l'història i cultura valencianes.

El valencianisme ha perdut una altra persona compromesa i fidel ad eixe moviment i sentiment que s'inspira en un profund amor i compromís en la **Patria Valenciana**; i el **Rogle Constanti Llombart** ha perdut en Ricart al seu "historiador", un apassionat de l'història migeval i un fervent admirador dels estudis i treballs de Zurita, Huici, Ubieto o Cabanes. Ell sempre tenia resposta quan es tractava d'afiançar alguna data, algun acotenyiment o alguna interpretació de fets o successos.

Joye de professió, la seua vida activa en el valencianisme es manifestava, com la de la seua muller, en el patrocini de mes d'una activitat i en dur projectes avant; i ara, precisament, estava en un d'ells, el que li havia ocupat a monto d'hores i de desvelades nits: l'elaboració d'una història de **València**.

Des del **Rogle** volem fer present el nostre condol a la seua família. i dedicar un recòrt emocionat a un valencianiste de cap a peus, incansable defensor de la **Patria Valenciana**, i a un volgut amic en qui compartim esforços i ilusions.

Des del **Rogle** volem fer present el nostre condol a la seua família. i dedicar un recòrt emocionat a un valencianiste de cap a peus, incansable defensor de la **Patria Valenciana**, i a un volgut amic en qui compartim esforços i ilusions.

COLABORA EN EL ROGLE

Donar difusió ad esta publicació es la millor forma de col·laborar en nosatres. També pots fer-te **soci** (36 € a l'any) o **col·laborador** (12 € a l'any), i t'enviarém a casa tots els números que es publiquen durant l'any.

Si tens voluntat de fer alguna puntual aportació econòmica, també te quedariem molt agraïts. El nostre número de conte, en **Caixa Ontinyent**, es: **2045 6014 65 3000195833**

CONTACTA EN NOSATRES

Apartat de Correu 527
46002 València ciutat
Telefon: 617 030 370

rogleconstantillombart@gmail.com

Rogle en Internet

Tots els exemplars editats fins ara estan, en pdf, en:
www.rogleconstantillombart.com
i www.pjvalencianista.org

ACTIVITATS CULTURALS

JUNY DE 2014

(Ve de la pàgina anterior)

12 Jun (dijous) 19 h. Museu de la Ciutat. Pça. Arquebisbe, 3. València C.

CONFERENCIA: **Juan Garay** i **Juan José Esteban**: "Misiones internacionales de la Armada y del Ejército del Aire"
+Info: **RACV**

13 Jun (divendres)

XIII CERTAMEN LLITERARI "Ateneu Cultural" de Paterna. Sopar i entrega de premis en un restaurant de la localitat.

+Info: **ACP**

20 Jun (divendres) Seu del Pilo.

SOPAR DE GERMANOR

Resultats de l'enquesta passada als assistents al sopar del 25 d'abril.

+Info: **El Piló** i **Rogle**

26 Jun (dijous) 19 h. Seu del GAV.

TAULA REDONA: **El valencianisme polític**. En la participació dels partits valencianistes que es presenten a les eleccions de 2015.

+Info: **GAV**

CRONICA

J.P.B.

El Rogle Constanti Llombart en un acte del Partit Popular

El passat mes de maig el nostre president rebe una cridada telefònica personal, en nom de **Alberto Fabra**, invitant a la nostra associació a un acte titulat "*Nuestras Señas de Identidad en Europa*", que tindria lloc el 8 de maig en el **Monasteri de Sant Miquel i els Reis de València ciutat**.

Pel títol de l'acte i per tractar-se d'una invitació a una associació sense cap vincle polític, en el **Rogle Constanti Llombart** pensarem que es tractava d'un acte en el que el **Partit Popular** informaria detalladament a les associacions culturals de la forma en la que pensaven defensar les nostres senyes d'identitat en **Europa**. Tema pel qual no podem deixar de tindre interès.

El representant del **Rogle** que acodi se trobà no obstant enmig d'un simple mitin del PP (que no se podia nomenar aixina donat que encara no havia començat el període electoral). A banda d'una breu intervenció de **Vicent Navarro**, de **Lo Rat Penat**, i una mostra de cant d'estil valencià, que donaren la nota cultural, tres discursos centraren l'hora llarga d'acte. Parlà **Serafin Castellano**, que afirmà que el PP tenia 70 punts programàtics per a Europa (estranyament no ne mencionà cap en concret que arreglaria la defensa de les senyes d'identitat), **González Pons**, que afirmà haver defes sempre els interessos dels valencians (sense que aprofitaria per a explicar com encaixa eixa afirmació en la seua implicació en la creació de la AVL), i Alberto Fabra, que repetí això de que el PP es valencianiste (sense que explicara com a la debacle en la que ha sumit als valencians el seu partit se li pot dir fer valencianisme).

I, per supost, no faltaren referències a l'independentisme català per a fer les inevitables declaracions d'espanyolitat i per a atiar la manida per al catalanisme.

Per lo demés, cap proposta concreta, cap novetat, i absència absoluta d'autèntic valencianisme.

En suma, una vesprada perduda.

Resol l'acrostic del costat a partir de les definicions.

1. Tela de lli, canem o coto que s'utilisa per a pintar sobre ella.
2. Animal fabulos en forma de serp, cap i pates de gall, ales i coa en la punta en forma de llança; tenia el poder de matar en la mirada.
3. Guanyar-se la voluntat d'una persona per mig d'afalacs per a conseguir alguna cosa. Enganyar.
4. Escrit que precedix a una obra lliteraria, fet moltes vegades per una persona diferent a l'autor, i que servix per a explicar-la o introduir-la.
5. Titul que rep el cardenal que presidix la Camara Apostolica i governa temporalment l'Iglesia en cas de seu vacant.
6. Teixit grosser fet d'estopa, canem o un atre material paregut utilisat per a fer sacs i per a embalar.
7. S'aplica a la persona que pertany a un poble nordic descendent dels antics indoeuropeus.

La solucio a peu de pagina.

PARAULES VERTICALS

1. Passar la llengua per la superficie d'alguna cosa.
2. Rossegar alguna cosa en suavitat per una superficie.

		1.		2.				
1.								Ç
2.	-	-	S	-				
3.								I
4.							L	
5.		-	M	-				
6.		-		-	P			
7.								I

FAULA

M^A.M.C.

El ric erudit

Hi hague en Madrit un home ric (i encara diuen mes neci que ric),
 en una magnifica casa adornada
 en mobles exquisits.
 "iLlastima que en vivenda tan bonica",
 li digue un amic,
 "falte una llibreria!, bell adorn,
 util i precis".
 "Cert", respongue l'atre. "iQue eixa idea
 no se m'haja ocorregut!...
 A temps estem. El salo del Nort
 ad este fi destine.
 Que vinga l'ebaniste i faça **estanteries**
 capaces, polides
a tota costa. Despuix tractarem
 de comprar els llibres".
 "Ya tenim els **estants.** Puix, ara",
 el bon home digue,

"iposar-me yo a buscar dotze mil toms!
 ino es mal eixerici!
 Perdre la **chaveta,** eixiran cars,
 i es obra d'un segle...
 Pero ño era millor posar-los tots
 de **carto** fingit?
 Ya se veu: ¿per qué no? Per ad estos casos
 tinc yo un pintoret
 Que escriga bons **rotuls** i imite
 pasta i **pergami.**

Mans a la **faena**". Llibres curiosos,
 moderns i antics
 manà pintar, i ademes dels impresos,
 diferents **manuscrits.**
 El beneit senyor repassà tant
 els seus toms **postiqos**
 que, deprenint els **rotuls** de molts,
 se cregue **erudit.**

*Puix ¿qué mes volen els que nomes estudiien
 tituls de llibres,
 si en fingir-los de carto pintat
 els valen lo mateix?*

Faula de **Tomas de Iriarte**
 Traduida i adaptada
 a la llengua valenciana

<p>GLOSSARI (paraula/ sinonims: definicio) A tota costa: (locucio) A qualsevol preu, coste lo que coste, sense detindre's davant d'un esforç, d'un obstacul, etc. Carto/ cartolina: Especie de paper gros i fort fet de pasta de paper, que s'endurix en una prensa, o fet de papers adherits els uns als atres. Estant/ lleixa/ repisa/ post: Peça de</p>	<p>fusta o similar adossada a la paret, en un armari, etc., sobre la qual es coliquen objectes. Estanteria: Moble compost d'estants a on es deixen llibres o qualsevol atra cosa. Faena/ labor/ quefer: Treball fisic o intellectual que s'ha de realisar. Erudit/ docte/ expert/ cult: Molt instruit, que posseix erudicio.</p>	<p>Manuscrit: Obra, text, llibre escrit a ma. Pergami: Pell de corder, ovella o cabra que una volta neta, emblanquinada i estirada s'utilisa per a escriure sobre ella. Postiq/ fals: Es diu de lo que, sent artificial, substituix ad alguna cosa natural. Rotul/ etiqueta/ lletrero: Cartell en el nom, el titul o funcio d'un edifici, local comercial, llibre.</p>
---	--	---

Solucio:

Verticals: 1. LLEPAR 2. ESGOLAR

1. LLENG 2. BASILISC 3. ENGATUÇAR 4. PROLEC 5. CAMARLENC 6. SARPALLERA 7. ARI

I RECORDA...La nostra primera paraula es **llepar**. Una **llepada** es l'accio de llepar. Es **llepador** qui llepa. Està **llepat** allo per a on s'ha passat la llengua. Coloquialment se diu **llepaculs** o **llepafigues** ad aquell que adula exageradament. S'aplica la paraula **llepol** a ad aquell al que li agraden molt les llepolies o els dolços; tambe se diu de les coses que son agradables de menjar. Eix. *El gos llepava la cara del seu amo sempre que tornava a casa.*
 La nostra segona paraula es **esgolar**. L'accio i efecte d'esgolar es una **esgolada**. Una **esgoladora** es una pendent artificial per la qual les persones, assentades o gitades, se deixen caure per diversio. Un **esgolador** es un lloc esvaros per a on es facil esgolar alguna cosa o esgolar-se. Eix. *Els chiquets se llançaven per l'esgoladora per a caure en la piscina.*